

AKO CHYTÍTE VRAHA, KEĎ VY SÁM
STE PODOZRIVÝ?

JO NESBO

BOHYŇA POMSTY

JO NESBO BOHYŇA POMSTY

Preložil Jozef Zelizňák

 IKAR

JO NESBØ
SORGENFRI

Copyright © 2002 by Jo Nesbø

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © 2010 by Jozef Zelizňák

Jacket design © 2026 by Emil Křížka

Slovak edition © 2010, 2026 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-1055-0

PRVÁ ČASŤ

1/ Plán

Zomieram. A celkom zbytočne. Toto nebolo v pláne. Určite nie. Možno sme do tohto bodu smerovali po celý čas bez toho, aby sme si to uvedomovali. No nebolo to v pláne. Nie v mojom pláne. Ten totiž dával zmysel.

Hľadím do hlavne pištole a viem, že príde odtiaľ. Posol smrti. Prievozník. Čas na posledný smiech. Ak vidíš svetlo na konci tunela, môže to byť aj záblesk v okamihu výstrelu. Čas na poslednú slzu. Z tohto života sme mohli niečo urobiť – ty a ja. Keby sme postupovali podľa plánu. Posledná myšlienka. Všetci hľadajú zmysel života, no nikto nepátra po zmysle smrti.

2/ Kozmonaut

Pri pohľade na starca si Harry nevdojak predstavil kozmonauta. Smiešne malé krôčiky, strnulé pohyby, čierny, mŕtvy pohľad a podošvy šúchajúce parkety. Akoby sa bál, že stratí kontakt so zemským povrchom a vznesie sa do beztlavového priestoru.

Harry sa pozrel na hodinky na stene nad dverami. 15.16. Za oknom, na ulici Bogstadveien, vládol klasický piatkový chaos. Zopár lúčov zubatého októbrového slnka sa odrazilo na kapote auta, skôr než zahlo za roh.

Harry sa sústredil na starca. Mal klobúk a sivý, elegantný ľahký letný plášť, ktorý sa už očividne dožadoval návštevy čistiarne. Pod ním tvídové sako, kravatu a obnosené sivé nohavice s dokonale vyžehlenými pukmi. Vyleštené topánky so zošliapanými opätkami. Jeden zo starcov, ktorými sa štvrt Majorstua len tak hemží. A to nebol len odhad. Harry vedel,

že August Schultz má osemdesiatjeden rokov, kedysi pracoval ako predavač v obchode s pánskou konfekciou a s výnimkou druhej svetovej vojny, ktorú strávil na prični v Osvienčime, celý svoj život prežil v Majorstue. Jeho meravé kĺby zapríčinil pád na nadchode ponad ulicu Ringveien cestou k dcére, ktorú zvykol pravidelne navštevovať. Dojem mechanickej bábiky ešte umocňovali jeho lakte ohnuté v pravom uhle k telu. Na pravej ruke mu visela hnedá palička a v ľavej zvieral poštovú poukážku, ktorú podstrčil nakrátko ostrihanému mladíkovi za priehradkou číslo dva. Harry na mladého muža nevidel, no vedel, že starca pozoruje pohľadom, v ktorom sa mieša súcit a podráždenie.

15.17. August Schultz konečne prišiel na rad. Harry si vzdychol.

Za pultom číslo jeden sedela Stine Gretteová a odpočítavala sedemstotridsať nórskeho korún chlapcovi s modrou čiapkou, ktorý jej chvíľu predtým podal žiadosť o výber peňazí. Na ľavom prstenníku sa jej zaleskol malý diamant vždy, keď na pult položila ďalšiu bankovku.

Harry to nevidel, no vedel, že napravo od chlapca, pred priehradkou číslo tri, stojí žena s kočíkom, ktorý zo zotrvačnosti jemne hojdá. Dieťa už dávno spalo. Žena čakala, kým sa jej bude môcť venovať pani Brænneová, ktorá sa zvučným hlasom snažila niekomu v telefóne vysvetliť, že nemôže platiť automatickým sťahovaním platieb z účtu, kým prijímateľ nedal písomný súhlas na takýto spôsob platby. *Ja pracujem v banke, vy nie, verím, že to chápete.*

V tej chvíli sa rozleteli dvere a do miestnosti vstúpili dvaja muži, jeden vysoký, druhý nízky, obaja oblečení v rovnakých tmavých uniformách. Stine Gretteová zdvihla zrak. Harry sa pozrel na hodinky a začal počítat. Obaja muži vykročili smerom k žene. Vysoký chlap sa pohyboval, akoby preskakoval kaluže, nízky sa pri chôdzi knísal, akoby mu narástli svaly väčšie, než jeho telo vládze uniesť. Chlapec s modrou čiapkou sa pomaly otočil a vykročil smerom k východu. Tak veľmi sa sústredil na počítanie bankoviek, že dvoch mužov si ani nevšimol.

„Haló,” skríkol vysoký chlap na Stinu, pristúpil k pultu a položil naň čierny kufrík. Krpáň si upravil slnečné okuliare, pristúpil bližšie a na pult vyložil taký istý kufrík. „Peniaze!” zakričal piskľavým hlasom. „Otvorte dvere!”

Akoby niekto stlačil tlačidlo PAUSE: všetci v miestnosti skameneli. O tom, že sa film nezasekol, svedčila len neutíchajúca premávka za oknom. A sekundová ručička na hodinách Harrymu prezradila, že uplynulo desať sekúnd. Stine stisla tlačidlo pod pultom. Elektronika zabzučala a nízky chlap rozkopol dvierka.

„Kto má kľúč?” zasyčal. „Rýchlo. Nemáme na vás celý deň!”

„Helge!” odvetila Stine s pohľadom upreným kamsi do kancelárie.

„Čo je?” Ozval sa hlas spoza otvorených dverí jedinej kancelárie v pobočke banky.

„Helge, máme návštevu!”

Vo dverách sa zjavil muž s motýlikom a okuliarmi na čítanie.

„Helge, páni chcú, aby si im otvoril sejf.”

Helge Klementsén prekvapeným pohľadom prebehol oboch mužov, ktorí už stáli pri Stine. Vysoký nervózne zazeral na vchod do banky, krpáň prevráťoval pohľadom šéfa pobočky.

„Ach áno, samozrejme,” nadýchol sa Helge, akoby si práve v tej chvíli spomenul na starú dohodu, a hystericky sa rozosmial.

Harry ani okom nemihol, uprene pozoroval Klementsénovu mimiku a každý jeho pohyb. Dvadsaťpäť sekúnd. Naďalej hľadel na hodiny nad dverami. Takmer mimo záberu kamery videl šéfa pobočky otvárať sejf, vyberať dva veľké kovové zásobníky a podávať ich mužom. Všetko sa odohrávalo rýchlo a v absolútnom tichu. Päťdesiat sekúnd.

„Tieto sú pre teba, dedo!” Vysoký chlap z kufríka vytiahol navlas rovnaké zásobníky a podal ich Klementsénovi. Ten preglgol, prikývol a vložil ich do sejfu.

„Pekný víkend!” povedal krpáň, obrátil sa a vzal kufrík. Jeden a pol minúty.

„Nie tak rýchlo,” zastavil ich Klementsén.

Nízky muž stuhol.

Harry si zahryzol do pery a snažil sa sústrediť.

„Potvrdenku...“ hlesol Klementsén.

Na okamih obaja muži neveriacky hľadeli na malého, prešediveného šéfa pobočky. Potom sa rozosmiali vysokým, pisklavým smiechom, aký mávajú ľudia pod vplyvom nejakej drogy. „Azda si si nemyslel, že sme chceli odísť bez podpisu? Žeby sme ti len tak na drevo vyplatili dva milióny?“

„Nuž,“ mykol plecóm Klementsén. „Jeden z vás si ju minulý týždeň zabudol vziať.“

„O prevoz peňazí sa teraz stará mnoho nováčikov,“ zamračil sa krpec, podpísal blok a podal ho Klementsonovi, ktorý oddelil od seba žltý a ružový papier.

Harry počkal, kým sa dvere za mužmi zatvorila, potom sa opäť pozrel na hodinky. Dve minúty a desať sekúnd.

Cez sklo videl, ako biela dodávka s emblémom banky Nordea odchádza.

Ľudia v miestnosti sa opäť začali zhovárať. Harry ich počet pre istotu skontroloval. Sedem. Traja za priehradkou, traja pred ním, vrátane dieťaťa v kočíku a chlapíka v montérkach, ktorý práve vstúpil a postavil sa k pultu uprostred miestnosti, aby vypísal číslo konta na prevodnom príkaze, o ktorom Harry už vedel, že patril cestovnej kancelárii Saga Solreiser.

„Ruky bozkávam,“ rozlúčil sa August Schultz a šuchtavým krokom vykročil k dverám.

Hodiny ukazovali 15.21.10. A práve vtedy sa to všetko začalo.

Keď sa dvere otvorili, Harry videl, ako sa Stine Gretteová na okamih strhla a opäť sa zahľadela do papierov. Potom znova zdvihla zrak, tentoraz pomaly. Harry sledoval dvere. Muž, ktorý práve vstúpil, si rozopínal zips kombinézy, aby spod nej vytiahol olivovozelenú pušku AG3. Belasá vlnená čiapka mu okrem očí zakrývala celú tvár. Harry opäť začal počítať od nuly.

Tam, kde mali byť ústa, sa vlnená čiapka začala hýbať. „This is robbery. Nobody moves.“

Nehovoril hlasno, aj tak to však v banke stíchlo ako po salve z dela. Harry pozrel na Stine. Na pozadí tlmeného hluku áut počul, že muž odistil zbraň. Jej ľavá ruka sa takmer nepozorovateľne pohla.

Odvážne dievča, v duchu ju pochválil Harry. A možno len na smrť vystrašená. Aune, ktorý prednáša psychológiu na Policajnej škole, raz povedal, že keď sú ľudia dostatočne vyľakaní, prestanú rozmýšľať a začnú konať automaticky tak, ako ich naprogramovali. Aune tvrdil, že väčšina bankových zamestnancov stlačí poplašné tlačidlo takmer v šoku, a poukázal na to, že pri neskoršom výsluchu mnohí z nich ani nevedia, že spustili alarm. Akoby za nich konal autopilot. Bankový lupič sa zasa sám naprogramuje na to, aby zastrelil každého, kto sa mu postaví do cesty. Čím väčší sa bojí, tým menšia je pravdepodobnosť, že zmení rozhodnutie. Harry sa snažil zachytiť pohľad mužových očí. Boli modré.

Chlap položil čierny plecniak na zem medzi bankomat a muža v montérkach, ktorý naďalej tlačil hrot pera na obľúk poslednej cifry v prevodnom príkaze – bola to osmička. Prešiel šesť krokov k nízkym dverám, preskočil ich a postavil sa priamo za Stine, ktorá uprene hľadela pred seba. Dobré, opäť ju v duchu pochválil Harry. Ovláda inštrukcie, svojím pohľadom nevyvoláva nijakú reakciu útočníka.

Muž jej na zátylok priložil zbraň, predklonil sa a čosi zašepkal.

Ešte sa jej nezmocnila panika, konštatoval Harry, no sledoval, ako sa jej dvíha hrud'. Akoby sa jej krehké telo zrazu nevedelo zmestiť do bielej, v tej chvíli pritesnej blúzky. Pätnásť sekúnd.

Odkašľala si. Raz. Dvakrát. Potom sa jej konečne podarilo prehovoriť:

„Helge. Kľúče od sejfu.“ Hovorila tichým, zachrípnutým hlasom. Nikto by nepovedal, že ide o ženu, ktorá také isté slová vyriekla len pred tromi minútami.

Harry ho nevidel, no vedel, že Helge musel počuť lupičovu úvodnú repliku a v tej chvíli už stál vo dverách.

„Rýchlo, inak...“ Hovorila takmer nečujne. V tichu, ktoré nasledovalo, bolo počuť len šúchanie topánok Augusta Schultz na parketách. Pripomínal zvuk bubeníckych metličiek, vedených trénovanou rukou skúseného hudobníka.

„... ma zabije.“

Harry sa pozrel smerom k oknu. Niekde tam zrejme stojí pripravené auto s naštartovaným motorom. Odtiaľto ho však nevidí. Vidí len autá a ľudí, bezstarostne prechádzajúcich ulicou.

„Helge...“ Jej výzva sa zmenila na úpenlivú prosbu.

Tak poď, Helge, povzbudil ho v duchu Harry. Harry mal už dosť informácií aj o starnúcom šéfovi pobočky. Vedel, že vlastní dvoch kráľovských pudlov, má manželku a ťarchavú dcéru, ktorú jej partner len nedávno opustil. Celá rodina ho čaká doma pripravená vyraziť do hôr. Práve v tej chvíli mal však Klementsén pocit, že sa mu sníva sen: pláva v hlbokéj vode, ktorá každému jeho pohybu kladie odpor, nech sa akokoľvek snaží. Potom sa zjavil v Harryho zornom poli. Lupič natočil Stininu stoličku ku Klementsénovi a postavil sa za ňu. Helge pristúpil bližšie a ruku so zväzkom kľúčov nastrčil ako bojazlivé dieťa, ktoré sa prvý raz pokúša podať koňovi ovos.

Lupič niečo šepkal Stine do ucha a zbraň namieril na Klementsena, ktorý o dva kroky ustúpil.

Stine si odkašľala. „Hovorí, že máš otvoriť sejf a tie dve nové kazety vložiť do vaku.“

Helge ako zhypnotizovaný hľadel na zbraň.

„Máš dvadsaťpäť sekúnd, potom začne strieľať. Zabije mňa. Nie teba.“

Klementsén otvoril a zatvoril ústa, akoby chcel niečo povedať.

„Helge, prosím,“ zašepkala Stine. Zabzučali dvere a Helge Klementsén pristúpil k bankomatu.

Od začiatku prepadu prešlo tridsať sekúnd. August Schultz bol už takmer pri východe. Šéf pobočky si kľakol k sejfu a vytiahol zväzok štyroch kľúčov.

„Dvadsať sekúnd,“ ozvala sa Stine.

Policajná stanica Majorstua, uvedomil si Harry. Už vyrazili. Osem blokov. Piatková špička.

Helge roztrasenou rukou zasúval kľúč do zámky. Vošiel len do polovice. Skúsil zatlačiť.

„Sedemnásť.“

„Ale...“

„Pätnásť.“

Helge vytiahol kľúč a skúsil druhý. Ten vošiel do zámky, no nedal sa otočiť.

„Panebože...“

„Trinásť. Ten so zelenou nálepkou.“

Klementsén cívil na zväzok kľúčov, akoby ich videl prvý raz.

„Jedenásť.“

Tretí kľúč vběhol do zámky. Otočil ho. Otvoril dvere sejfu a obrátil sa k Stine a mužovi.

„Musím odomknúť ešte jednu zámku, aby som vytiahol kaz...“

„Deväť!“ zrevala Stine.

Helge vzlykol a zvieral kľúče, akoby už nevidel a zárezy boli slepeckým písmom, z ktorého sa usiloval dotykmi prečítať, ktorý kľúč je správny.

„Sedem.“

Harry pozorne počúval. Ešte vždy nepočul policajné sirény. August Schultz položil ruku na kľučku vchodových dverí.

Kľúče s prenikavým cinknutím padli na podlahu.

„Päť,“ zašepkala Stine.

Dvere sa otvorili a do miestnosti prenikli zvuky zvonka. Harry teraz v diaľke počul známy vyčítavý nárek sirén. Polícia. Dvere sa zatvorili.

„Dva. Helge!“

Harry zavrel oči a napočítal do dva.

„Mám to!“ Helge Klementsén práve odomkol druhú zámku, narovnal sa a pokúsil sa násilím vytiahnuť kazety, ktoré kládli odpor. „Len vytiahnem peniaze! Ja...“

V tej chvíli miestnosť preťal prenikavý nárek. Harry pozrel na opačnú stranu miestnosti. Jedna zo žien prestrašene hľadela na lupiča, ktorý Stine priložil zbraň na zátylok. Žena dva razy zažmurkala a mlčky kývla smerom ku kočišku, kde čoraz hlasnejšie rumázgalo dieťa.

Helge vytiahol prvú kazetu a prisunul si plecniak. Za šesť sekúnd v ňom boli všetky kazety. Na povel zatiahol zips a postavil sa k pultu. Všetky príkazy mu sprostredkoval Stinin hlas, ktorý znel prekvapujúco jasne a pokojne.

Minúta a tri sekundy. Lúpež sa skončila. Peniaze ležia vo vaku na podlahe. O niekoľko sekúnd dorazí prvé policajné auto. O štyri minúty ďalšie autá zablokujú únikové cesty. Všetky bunky v lupičovom mozgu mu musia prikazovať, že je najvyšší čas okamžite zmiznúť. A vtedy sa udialo čosi, čo Harry nechápal. Nedávalo to zmysel. Namiesto úteku lupič obrátil stoličku so Stine tak, aby mu hľadela do tváre. Predklonil sa a čosi jej zašepkal. Harry prižmúril oči. Mal by si ísť nechať skontrolovať zrak. Ženina nehybná tvár sa pomaly menila, keď si začínala uvedomovať význam slov, ktoré jej muž šepkal do ucha. Vyšpúlila hornú peru a kútiky úst spustila do strašnej grimasy. Dieťa prestalo plakať tak rýchlo, ako začalo. Harry zadržal dych. Lebo v tej chvíli už vedel, že hľadá na výjav, ktorý by mohol byť podkladom na majstrovské umelecké dielo. Dvaja ľudia zachytení v okamihu, keď jeden druhému práve oznámil rozsudok – trest smrti. Maskovaná tvár na dotyk s odhalenou. Kat a jeho obeť. Zbraň mieri na hrdlo a malé zlaté srdiečko zavesené na tenkej retiazke. Harry nevidí, no aj tak cíti, ako žene pod pokožkou pulzuje krv.

Tlmený vyčítavý zvuk. Harry zaostril sluch. Nie sú to policajné autá, len telefón v susednej izbe.

Lupič sa otočí a pozrie do kamery za pultom. Zdvihne ruku a rozťahne všetkých päť prstov. Potom vystrčí aj ukazovák druhej ruky. Šesť prstov. Šesť sekúnd po limite. Opäť sa obráti k Stine, oboma rukami zovrie zbraň, drží ju vo výške pásu a namieri na jej hlavu, rozkročiac pritom nohy, aby tlmil spätný úder. Telefón ďalej zvoní. Minúta a dvanásť sekúnd. Keď

Stine pohne rukou, zabľýska sa jej diamantový prsteň, akoby sa s niekým chcela rozlúčiť.

Hodiny ukazujú 15.22.22, muž stlačí spúšť. Výstrel je krátky a tupý. Stinina stolička sa zakníše a hlava jej tancuje na krku ako pokazenej bábike. Potom sa stolička prevráti. Keď jej hlava dopadne na dosku písacieho stola, ozve sa ďalší tupý náraz a Harry ju od tej chvíle už nevidí. Nevidí ani reklamu na dôchodkové sporenie banky Nordea prilepenú na sklo nad pultom, ktoré sa zrazu sfarbilo dočervena. Počuje len neodbytné vyzváňanie telefónu.

Lupič schmatne plecniak a preskočí nízke dvere. Harry sa musí rozhodnúť. Lupič vybieha von. Harry sa rozhodne. Vyskočí zo stoličky. Šesť dlhých krokov. A je tam. Schmatne telefón.

„Hovor.“

V tichu, ktoré nastalo, jasne počuje zvuky policajných sirén z obrazovky v obývačke, pakistanský hit od suseda a ťažké kroky na schodišti, ktoré zrejme patria pani Madsenovej. Na druhom konci linky sa niekto nežne zasmieje. Smiech z dávnej minulosti – vzdialenej menej v čase ako v realite. Tak ako sedemdesiat percent Harryho minulosti, ktorá sa mu vracia v podobe nejasných spomienok či čistých fantázií. Tento príbeh si však nevymyslel.

„Ešte vždy si taký frajer?“

„Anna?“

„Bože. Prekvapil si ma.“

Harry cítil, ako sa mu v tele rozlieva sladký pocit tepla, čo sa takmer vyrovná dobrej whisky. V zrkadle vidí fotografiu prilepenú na protilahlej stene. Je na nej so sestrou, niekedy veľmi dávno počas letných prázdnin vo Hvitstene. Usmievajú sa ako všetky deti, ktoré ešte veria, že sa im nič zlé nemôže stať.

„A čo porábaš v nedeľu večer, Harry?“

„Nuž.“ Harry vnímal, ako sa podvedome snaží napodobniť jej tón. Trochu zbytočne hlboký hlas, zdôrazňujúci každú slabiku. To však nechcel. Teraz nie. Odkšaľal si a chladne pokračoval: „To čo väčšina ľudí.“

„A to je čo?“
„Pozerám telku.“

3/ Dom bolesti

„Ty si pozeral telku?“

Stará kancelárska stolička pobúrene zaškrípala, keď sa Halvorsen zaklonil, aby sa s prekvapeným výrazom na svojej mladíckej nevinnej tvári pozrel na svojho o deväť rokov staršieho kolegu inšpektora Harryho Holeho.

„Jasná vec,“ odvetil Hole a prstami si pomaly prešiel po opuchnutých väčkoch pod červenými očami.

„Celý víkend?“

„Od soboty dopoludnia do nedele večera.“

„Aspoň v piatok večer si sa teda bavil,“ poznamenal Halvorsen.

„Áno.“ Harry z vrecka pláštá vytiahol modrý fascikel a položil ho na písací stôl vedľa Halvorsena. „Čítal som výpisy z výsluchov.“

Z druhého vrecka vybral sivý balíček kávy French Colonial. S Halvorsenom obývali kanceláriu na konci chodby v červenej zóne šiesteho poschodia policajnej stanice v Grønlande. Pred dvoma týždňami sa odhodlali kúpiť stroj na espresso značky Rancilio Silvia, ktorý okamžite zaujal čestné miesto na archíve pod zarámovanou fotografiou dievčaťa s nohami vyloženými na písacom stole. Jej pehavá tvár sa pokúšala vystrúhať akúsi grimasu, no očividne márne zadržovala smiech. Podľa stien v pozadí fotografie sa dalo usúdiť, že sedí v Harryho kancelárii.

„Vedel si, že traja zo štyroch policajtov nevedia správne vyhláskovať slovo irelevantný?“ spýtal sa Harry a zavesil plášť na stojan. „Väčšinou prehodia *l* a *r*, alebo...“

„Zaujímavé.“

„Čo si robil cez víkend ty?“

„V piatok som sedel v aute pred rezidenciou amerického veľvyslanca. Nejaký blázon sa mu v telefóne vyhrážal nastra-

ženou výbušninou. Samozrejme, išlo o falošný poplach, no v súčasnosti sú amici na tieto veci takí hákliví, že si vyžiadali našu ochranu na celý víkend. V sobotu som sa opäť pokúšal nájsť ženu svojho života. V nedeľu som dospel k záveru, že taká žena neexistuje. Čo prezradili výsluchy o lupičovi?“ Halvorsen nasypal kávu do filtra.

„Nič,“ odsekol Harry a vyzliekol si pulóver. Mal pod ním sivé tričko, ktoré bolo kedysi čierne. Nápisy Violent a Femmes už takmer celkom vybledli. Sťažka dosadol na svoju stoličku. „Neprihlásil sa nikto, kto by páchatela videl pred lúpežou v okolí banky. Nejaký chalan vychádzal z večierky oproti a videl lupiča utekať po ulici Industrigata. Upútala ho mužova zvláštna čiapka. Bezpečnostná kamera pred bankou ich oboch zachytila vo chvíli, keď lupič pred večierkou obiehal veľký kontajner. V svedkovej výpovedi bol zaujímavý jediný fakt, ktorý nám kamera neukázala. Lupič pri úteku po Industrigata dvakrát prebehol cez ulicu sprava doľava.“

„Chlap sa jednoducho nevedel rozhodnúť, po ktorom chodníku chce ísť. Irelevantná informácia.“ Halvorsen natlačil kávu do filtra a pedantne zmietol zvyšok z okraja filtra. Vždy tvrdil, že práve týmto sa profíci líšia od amatérov. „S er a el, samozrejme, v správnom poradí.“

„Halvorsen, očividne nie si odborník na bankové lúpeže.“

„Prečo by som mal byť? Ideme po vrahoch, o zlodejov nech sa stará vidiek.“

„Vidiek?“

„Nevšimol si si to na ich oddelení? Tie hrozné dialekty! A doma pletené svetre! O čo teda ide?“

„Ide o Victora.“

„O psovoda?“

„Na miesto činu prichádzajú ako prví. Skúsený bankový lupič to vie. Dobrý pes je schopný sledovať lupiča, ktorý uniká na vlastných nohách, no keď kľučkuje ulicou a jeho stopu prekryje niekoľko áut, pes skončil.“

„A čo?“ Halvorsen zasunul filter do stroja.

„To posilňuje naše podozrenie, že máme do činenia so skúseným bankovým lupičom. A už len vďaka tomuto faktu sa

môžeme sústrediť na podstatne užší okruh potenciálnych páchatelov. Šéf úseku lúpežných prepadnutí mi hovoril...”

„Ivarsson? Doteraz som vás nepokladal za blízkych kamarátov.“

„Nie sme blízki kamaráti. Hovoril to celému vyšetrovaciemu tímu, ktorého som členom. Tvrdil, že okruh páchatelov trestných činov v Osle tvorí maximálne sto ľudí. Päťdesiat z nich je takých hlúpych, zdrogovaných alebo mentálne zaostalých, že ich vždy chytia. Štyri desiatky sú praktici. Občas sa im podarí uniknúť, ak im niekto pomáhal s prípravami. Zostáva nám desať profíkov, ktorí sa zaujímajú o transporty peňazí a finančné inštitúcie. Na to, aby sme ich dostali, potrebujeme štipku šťastia. Práve túto desiatku sa snažíme držať pod neustálou kontrolou. Práve im kontrolujeme alibi.“ Harry hodil pohľad na kávovar Silvia, ktorý na archíve spokojne zaprskal. „Dnes som hovoril s Weberom z techniky.“

„Myslel som si, že tento mesiac odchádza do dôchodku.“

„Niekto to zle spočítal. Ide až v lete.“

Halvorsen sa usmial. „Určite sa mračí ešte viac než predtým.“

„To áno, ale má iný dôvod,“ odvetil Harry. „On ani jeho ľudia nenašli ani chlp.“

„Nič?“

„Ani jeden odtlačok prstov. Ani jeden vlas. Ani len nitku z oblečenia. Odtlačok topánok svedčí o tom, že mal na nohách novučičké tenisky.“

„Aby sme nemohli porovnať stupeň schodenia s jeho topánkami.“

„Presne,“ odvetil Harry s dôrazom na prvej slabike.

„A lúpežná zbraň?“ spýtal sa Halvorsen, neistou rukou prenášajúc šálku kávy k Harryho stolu. Keď zdvihol zrak, postrehol, že Harry svoje ľavé obočie zdvihol až kamsi ku krátkej štici. „Prepáč. Vražedná zbraň?“

„Ďakujem. Nenájdená.“

Halvorsen si sadol na svoju stranu stola a usrkol si z kávy.

„Tak to teda zhrniem: Za bieleho dňa vstúpi muž do banky plnej ľudí, vezme dva milióny korún, zavraždí ženu a vyjde na

ulicu v centre hlavného mesta Nórska – možno to nie je najrušnejšia ulica mesta, no áut po nej jazdí dosť a leží len zopár stovák metrov od policajnej stanice. A my platení profesionálni ochrancovia Nórskeho kráľovstva nemáme nič.“

Harry pomaly prikývol. „Čosi máme. Video.“

„Ako ťa poznám, každú sekundu už ovládaš naspamäť.“

„Každú desatinu sekundy.“

„A výpovede svedkov by si vedel odrecitovať.“

„Len výpoveď Augusta Schultza. Povedal nám množstvo zaujímavostí o vojne. Odrapotal mená všetkých konkurentov v konfekčnej brandži, ktorí patrili k takzvaným dobrým Nórom a počas vojny sa vrhali na jeho rodinný majetok. Presne vie, čo robia v súčasnosti. No ušlo mu, že v jeho prítomnosti sa stala banková lúpež.“

Kávu dopili v tichosti. Na okenné sklo bubnoval dážď.

„Ty máš taký život rád,“ konštatoval Halvorsen. „Inak by si celý víkend nenaháňal duchov.“

Harry sa usmial, no nepovedal nič.

„Myslel som si, že ako otec rodiny si ten čudácky život opustil.“

Harry hodil na svojho kolegu varovný pohľad. „Neviem, či to nevidím inak,“ odvetil pomaly. „Ani len spolu nebyvame.“

„Nie, no Rachel má syna, a to veci mení, nie?“

„Oleg...“ vydýchol Harry a prešiel k archívu. „V piatok leteli do Moskvy.“

„Prečo?“

„Súdny proces. Otec sa dožaduje práva na opateru dieťaťa.“

„Jasné, spomínal si to. Čo to je za chlapa?“

Harry vyrovnal obraz nad kávovarom. „Je to profesor. Rachel ho spoznala, keď pracovala v Moskve. Pochádza zo starej, zazobanej moskovskej rodiny s významným postavením a konexiami.“

„Potom pozná aj sudcov.“

„Určite áno. Aj tak však veríme v pozitívny výsledok. Otec je duševne chorý, všetci to vedia. Bystrý chlap, a zároveň alkoholik, ktorý sa nevie ovládať. Poznáš tie typy.“

„Ási áno.“

Harry rýchlo zdvihol zrak, akurát včas na to, aby postrehol, že Halvorsen potláča úsmev.

Všetci na policajnej stanici vedeli, že Harry má problémy s alkoholom. Alkoholizmus sám osebe nie je dôvodom na udeľenie výpovede štátnemu zamestnancovi, no opitosť v práci je dôvodom. Naposledy, keď sa Harry pozabudol, tí z horných poschodí žiadali jeho odchod z tímu, no šéf úseku vyšetrovania násilných trestných činov Bjarne Møller vzal Harryho – ako zvyčajne – pod svoje ochranné krídla a bránil ho poukázaním na mimoriadne okolnosti. Tie mimoriadne okolnosti vychádzali z faktu, že dievča na fotografii nad kávovarom – Ellen Gjelténovou, Harryho kolegyňu a blízku priateľku – niekto ubil na smrť bejzbalovou pálkou na cestičke pri rieke Akerselva v centre Osla. Harrymu sa podarilo z toho dostať, no rana ho ďalej pálila. Najmä preto, že celý prípad ešte vždy nepokladal za ukončený. Keď s Halvorsenom našli technické dôkazy proti neonacistovi Sverremu Olsenovi, policajt Tom Waaler okamžite vyrazil na miesto, aby Olsena zatkol v jeho dome. Olsen na Waalera vystrelil, ten ho v sebaobrane zabil. Posledná veta bola súčasťou Waalerovej výpovede a nálezy na mieste činu ani vyšetrovanie Mimoriadneho vyšetrovacieho orgánu policajného zboru nenaznačili nič, čo by jeho tvrdenia vyvrátilo. Na druhej strane, vyšetrovateľom sa nikdy nepodarilo objasniť Olsenov motív – okrem toho, že sa zrejme zaplietol do ilegálneho obchodu so zbraňami, ktorý v posledných rokoch v Osle prekvital, a Ellen mu prišla na stopu. No Olsen bol len predĺženou rukou iných, poslíčkom, ktorý za nich vybavoval veci. A polícii sa doteraz nepodarilo odhaliť, kto stál za likvidáciou Ellen.

Po krátkom hostovaní na Úseku sledovania osôb sa Harry vrátil na svoje miesto na úseku vyšetrovania násilných trestných činov, aby pokračoval v objasňovaní prípadu Ellen Gjelténovej. Na ÚSO boli radi, že sa ho zbavili. Møller sa z jeho návratu na šieste poschodie potešil.

„Vybehnem k Ivarssonovi,“ zavrčal Harry a mávol kazetou. „Film si chcel pozrieť s nejakým novým zázračným dieťaťom, ktoré sa im podarilo odniekiaľ vyhrabať.“

„O tom som nepočul. Kto to je?“

„Nejaká baba, ktorá v lete skončila policajnú školu a tri prepady vyriešila len tým, že si pozorne preštudovala videozáznamy.“

„Bože. To je dobré, nie?“

Harry si vzdychol. „Vy mladí ste tak neskutočne priehľadní. Verím, že je šikovná. Zvyšok ma nezaujíma.“

„Si si istý, že to je dievča?“

„Pán a pani Lønnovci si, samozrejme, mohli zo svojho syna vystreliť a nazvať ho Beate.“

„Cítim, že je krásna.“

„Dúfam, že nie,“ odsekol Harry a podvedome sa prikrčil, keď so svojou výškou meter deväťdesiatpäť prechádzal cez dvere.

„Prečo?“

Odpovedal už z chodby: „Šikovní policajti sú škaredí.“

Beate Lønnová na prvý pohľad nijako nedávala tušiť svoju šikovnosť. Nebola škaredá, niekto by ju možno nazval krásnou ako bábika. Možno najmä vďaka tomu, že všetko na nej bolo také malé: tvár, noštek, uši, telo. Každého upútala svojou bleudou tvárou.

Jej pokožka aj vlasy boli také bezfarebné, že si Harry nevdojak spomenul na mŕtvolu ženy, ktorú raz s Ellen vytiahli z vôd Bunnefjordenu. Na rozdiel od pohľadu na mŕtvolu však Harry tušil, že na Beate Lønnovú zabudne vo chvíli, keď odvráti tvár. A Lønnová by zrejme ani nemala nič proti tomu. Zamrmlala svoje meno, Harry stlačil jej malú, vlhkú dlaň, ktorú rýchlo odtiahla.

„Viete, pán Hole má u nás status legendy,“ vysvetľoval jej vedúci oddelenia Rune Ivarsson, hľadajúc v dlani ten správny kľúč. Na sivé železné dvere pred nimi niekto gotickými písmenami napísal: *House of Pain. Dom bolesti*. A pod tým *Zasadačka 508*. „Mýlim sa, Harry?“

Harry neodpovedal. Nemalo zmysel diskutovať o tom, na aký typ legendy Ivarsson naráža. Nikdy sa nepokúšal zakryť

svoje presvedčenie, že Harryho Holeho pokladá za hanbu nór-
skej polície a najradšej by sa ho už dávno zbavil.

Ivarsson napokon odomkol dvere a vošli. Zamestnanci vy-
užívali Dom bolesti na štúdium, redigovanie a kopírovanie
rôznych filmových záznamov. V strede stál veľký stôl a tri sto-
ličky. Izba nemala okná. Všade viseli poličky s videokazetami
a plagáty s tvármi hľadaných zločincov, na jednej stene veľké
plátno, mapa Osla a niekoľko diplomov za úspešné dolapenie
páchatelov. Vedľa dverí niekto na stenu pribil dva odstrihnuté
rukávy z pulóvra s otvormi na oči a ústa. Inak boli v miestnos-
ti len sivé počítače, čierne monitory, prehrávače videokaziet
a DVD a množstvo ďalších prístrojov, o ktorých funkcii Harry
nič netušil.

„Čo sa zo záznamu podarilo získať vášmu oddeleniu?“ spý-
tal sa Ivarsson a hodil sa na jednu zo stoličiek. Slovo vášmu
vyslovil úmyselne s veľmi výrazným vé.

„Čosi,“ odvetil Harry a prešiel k poličke s videokazetami.

„Čosi?“

„Veľa nie.“

„Škoda, že ste neprišli na moju septembrovú prednášku
v jedálni. Ak si dobre spomínam, zastúpené boli všetky odde-
lenia okrem vášho.“

Ivarsson bol vysoký chlap s dlhými hnátmi, jeho plavá ofi-
na ladila s modrými očami. Črty jeho tváre pripomínali ma-
nekýnov predvádzajúcich nemecké značky, akých si do svo-
jich reklám často vyberá Hugo Boss. Ešte vždy bol opálený
z množstva letných popoludní, ktoré trávil na tenisovom kur-
te a neskôr zrejme aj v soláriu. Inými slovami, Rune Ivarsson
bol muž, ktorého by väčšina ľudí označila za pekného, a tak
len potvrdzoval Harryho teóriu o tom, ako ľudská krása a po-
licajná šikovnosť spolu nepriamo súvisia. Čo Ivarssonovi chý-
balo v talente vyšetrovateľa, doháňal usilovným budovaním
konexií v hierarchii policajnej stanice. Okrem toho disponoval
vrodenným sebavedomím, ktoré si mnohí nesprávne vykladali
ako vodcovské schopnosti. Táto sebaistota sa v Ivarssonovom
prípade opierala výlučne o absolútnu slepotu voči vlastným
obmedzeniam, no nezadržateľne ho viedla nahor a raz z neho